

Äänihuulihermon vaurio

Äänihuulia liikuttavat hermot (nervus recurrens -hermot) sijaitsevat kilpirauhaslohkosten ja henkitorven välissä. Nämä hermot voivat kilpirauhaskirurgiassa tai muussa kaulan/rintakehän alueen kirurgiassa joskus vaurioitua joko väliaikaisesti tai pysyvästi. Hermon vaurioitumisesta johtuva äänihuulihalvaus saattaa vaikuttaa äänen tuottoon, nielemiseen ja hengittämiseen. Suuri osa näistä vaurioista korjaantuu 3-6 kuukauden kuluessa. Välitön leikkauksen jälkeinen äänenkäheys ja kurkun karheus voivat myös olla nukutuksessa käytetyn hengityspotken aiheuttamia, jolloin toipuminen voi tapahtua päivissä.

Äänihuulihalvaus voi aiheuttaa seuraavia oireita:

- äänen käheys tai äänen väsyminen puhuessa
- hengästymisen tunne puhuessa
- hengästyminen liikkuessa
- nielemisvaikeus, jossa varsinkin juomat menevät tavallista herkemmin niin sanotusti väärään kurkkuun
- palan tunne tai limaisuus kurkussa
- hengitysvaikeus, tukehtumisen tunne

Äänihuulihalvauksen oireet johtuvat siitä, etteivät äänihuulet mene ääntä tuottaessa tai nieltäessä tiiviisti yhteen ja/tai etteivät ne avaudu täysin erilleen hengittäessä.

Mikäli oireet jatkuvat usean viikon ajan, kirurgi voi tehdä lähetteen foniatriin tai korva-, nenä-, kurkkulääkärin tutkimukseen, jossa äänihuulten liikeradat tarkistetaan ja arvioidaan jatkohoidon tarve.

Jo ennen kyseistä käyntiä äänen tuottamisen, hengittämisen ja nielemisen tapaan kannattaa kiinnittää huomiota:

1. Ääntä saa käyttää – äänen väsyessä kurkunpään ja kaulan lihakset ainoastaan saattavat väsyä
2. Älä käytä kuiskaustyyppistä puhetaapaa
3. Mikäli ääni heikkenee ja tulee työlääksi tuottaa, pidä puhumisessa taukoa
4. Jaksota puhumista – älä puhu liian pitkään yhdellä hengenvedolla
5. Vältä haukkovaa, pinnallista hengitystapaa ja pyri hengittämään siten, että tunnet hengitysliikkeet keskivartalolla kylkien alueella
6. Pyri pitämään kaulan ja niska-hartiaseudun lihakset rentoina

7. Jos juominen yskittää, suosi paksumpia koostumuksia, kuten mehukeitto tai piimä. Kokeile kulaus kerrallaan. Apteekista voi ostaa myös nesteiden sakeuttamisaineita.
8. Nielemiseen kannattaa keskittyä – rauhallisesti, leukaa alas painaen nieleminen onnistuu parhaiten

Lisääntynyt limaisuus hengitysteissä voi johtua nukutuksesta. Myös äänihuulihalvauksen aiheuttama yskimisen tehottomuus voi vaikeuttaa liman poistumista. Tällöin normaalikin liman määrä kurkussa saattaa tuntua häiritsevältä.

Hyvää vointia!

